

หลักสูตร นักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ ๗๔ - ๗๕

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยังคงยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมุ่งสร้างคุณภาพชีวิต และสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม ตลอดจนพัฒนาคอนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนประเทศในห้วงนี้ จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยสภาพแวดล้อม ความเสี่ยงโลก และสถานการณ์บ้านเมือง ที่ต่างไปจากอดีตที่ผ่านมาเป็นอย่างมาก รัฐบาลได้กำหนด ยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นกรอบทิศทางสำคัญ ที่มีเป้าหมายร่วมกันกับทุกภาคส่วน เพื่อจะผลักดันนโยบายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายหลักที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ลดความเหลื่อมล้ำที่เน้นการพัฒนาอย่างทั่วถึงเป็นธรรม ส่งเสริมการค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เร่งสร้างสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภายในภาครัฐให้สามารถผนึกกำลังเป็นระบบครบวงจรและพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หน่วยงานภาครัฐจึงต้องมีการปรับปรุงตนเองอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง มีขีดสมรรถนะสูง มีวิสัยทัศน์และความรับผิดชอบต่อสังคมให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพเพื่อส่งมอบบริการที่ดีที่สุดให้กับประชาชน ส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องวางแผน และตัดสินใจอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ และทำงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาและวงจรคุณภาพการบริการภาครัฐ

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้วางยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคการเกษตร โดยปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์และแผนพัฒนาการเกษตร ฉบับที่ ๑๒ ที่ตั้งเป้าให้ภาคการเกษตรสู่ความเป็นเลิศ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นไปที่ความผาสุกของเกษตรกร และชุมชนการเกษตรมีความเข้มแข็งขึ้น เกษตรกรคือศูนย์กลางของการพัฒนาภาคการเกษตร เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ปัญหาหนี้สินลดลง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคการเกษตร ฉบับที่ ๑๒ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่มีวิสัยทัศน์ “บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ ควบคู่คุณธรรม นำการเปลี่ยนแปลง มีคุณภาพชีวิตที่ดี” พร้อมทั้ง ๓ พันธกิจ คือ ๑) พัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ นำการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นสากล ๒) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเป็นบุคลากรที่ดี และ ๓) พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้ข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะ และมีสมรรถนะที่จะปฏิบัติงาน ขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ และแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวง ไปสู่การปฏิบัติ ในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ Thailand ๔.๐ และการบริหารโครงการ (Project Management) เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาข้าราชการ กับการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐไปสู่เป้าหมาย อีกทั้งมีการปรับเนื้อหาหลักสูตรให้ผู้เรียน

เป็นศูนย์กลาง การสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง การเสริมเครื่องมือที่ช่วยในการรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการวางรากฐานให้มุ่งสู่การเป็นผู้นำในอนาคตได้อย่างมั่นคง โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นผู้นำทางความคิด (Thought Leader) ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ เป็นผู้ที่ทำให้แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ เพื่อการพัฒนาประเทศไทยให้มีความสามารถในการแข่งขัน และไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้าน

- **ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)**
- **การบริหารจัดการ (Management)**
- **ทัศนคติ (Attitude and Mindset)**
- **คุณธรรมและจริยธรรม (Integrity)**
- **กระบวนการเครือข่าย (Network) และระบบพันธมิตร (Partnership)**

๒. เพื่อสร้างผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีภาวะผู้นำ ที่มีทัศนคติ มีสมรรถนะและขีดความสามารถ รวมถึงสามารถรองรับภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบที่สูงขึ้น และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถคิด ริเริ่ม และสามารถทำให้ผู้อื่นเข้าใจในการปรับเปลี่ยนที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมและจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีคุณสมบัติดังนี้

๓.๑ ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

๓.๒ ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ หรือ

๓.๓ ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ หรือ

๓.๔ ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ

๓.๕ พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ดำรงตำแหน่งระดับ ๘-๙ หรือเทียบเท่า หรือ

๓.๖ อายุไม่เกิน ๕๙ ปี นับถึงวันเปิดการฝึกอบรม

ทั้งนี้ ผู้มีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดต้องไม่เคยได้รับการฝึกอบรม หลักสูตรนักรับราชการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาก่อน

๔. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

นบส. รุ่นที่ ๗๔ จำนวน ๑๐๕ คน

นบส. รุ่นที่ ๗๕ จำนวน ๑๐๕ คน

รวม ๒ รุ่น เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๐ คน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

รุ่นที่ ๗๔ ระหว่างเดือนมิถุนายน – สิงหาคม ๒๕๖๓ (จำนวน ๔๐ วัน)

รุ่นที่ ๗๕ ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ (จำนวน ๔๐ วัน)

๖. ที่ปรึกษาโครงการ

๖.๑ นายสำราญ สารบรรณ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖.๒ นางสาวนฤมล สงวนวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันเกษตรกรบริการ

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ พ.อ.อ.คำนิง ใจเพียร	หัวหน้ากลุ่มวิชาการและหลักสูตร
๗.๒ นางสาวปรียาภรณ์ จันทร์โชติ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
๗.๓ นายอภิรักษ์ ชันทะสีมา	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๗.๔ นางสาวกมล นาคะสุนย์	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
๗.๕ นางสาวพชรพร กังเจริญ	นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๘. ผู้ร่วมดำเนินโครงการ

สถาบันเกษตรราธิการร่วมกับหน่วยงานจัดฝึกอบรมที่ได้รับการคัดเลือก

๘.1. วิธีการฝึกอบรม

สถาบันเกษตรราธิการและผู้ดำเนินการได้ร่วมกันกำหนดหลักสูตร วัน เวลา สถานที่จัดฝึกอบรม การประเมินผลการฝึกอบรมตลอดระยะเวลาดำเนินการ ๔๐ วัน โดยแบ่งเป็น ๓ ช่วง :

๑) การฝึกอบรมช่วงที่ ๑ ปฐมนิเทศ ชี้แจงหลักสูตร กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน ๔ วัน ประกอบด้วย การชี้แจงหลักสูตร การเตรียมความพร้อม และเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการปฏิบัติตัวตามที่หลักสูตรกำหนด ความร่วมมือของนักบริหารที่เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรม มีการกระตุ้นจิตสำนึกด้านคุณธรรมสำหรับนักบริหาร และเสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

๒) การฝึกอบรมช่วงที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพนักบริหารระดับสูงองค์กรยุคใหม่ โดยการรับฟังบรรยาย การศึกษาตัวอย่างการเรียนรู้เชิงประจักษ์ต่างประเทศ และฝึกปฏิบัติในสถานที่ (หมวดที่ ๑ - หมวดที่ ๕) จำนวน ๓๒ วัน การฝึกอบรมช่วงที่ ๒ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐ ประกอบด้วย การสอนทฤษฎีที่มุ่งเน้นไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้การศึกษากลุ่ม (Group Project) ไปพร้อมๆ กับการเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจในสมรรถนะนักบริหาร ทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาทักษะการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติของตัวแบบที่ดี เพื่อนำไปสู่การผลักดันหรือขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยมีการบูรณาการความรู้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศไปสู่การตัดสินใจ เพื่อผลสัมฤทธิ์ขององค์กร

๓) การฝึกอบรมช่วงที่ ๓ การเสริมสร้างประสบการณ์นักบริหารเชิงประจักษ์ จำนวน ๔ วัน คือ กิจกรรมการวิเคราะห์ชุมชน (Social Lab) จำนวน ๑ ครั้ง (๔ วัน)

โดยสถาบันเกษตรราธิการเป็นผู้ว่าจ้าง ผู้กำกับ ดูแล และติดตามให้การดำเนินการด้านการบริหารจัดการโครงการ และด้านวิชาการเป็นไปตามที่กำหนด

๑๐. สถานที่ฝึกอบรม

ดำเนินการฝึกอบรม ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร และสถาบันเกษตรราธิการ ด้วยวิธีการเรียนการสอน Online โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในสถานที่เหมาะสมแก่การรับการฝึกอบรม

๑๑. ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดฝึกอบรม นบส. รุ่นที่ ๗๔ จำนวน ๑๐๕ คน เป็นเงิน ๖,๐๙๐,๐๐๐ บาท นบส. รุ่นที่ ๗๕ จำนวน ๑๐๕ คน เป็นเงิน ๖,๐๙๐,๐๐๐ บาท รวม ๒ รุ่น เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๑๘๐,๐๐๐ บาท (สิบสองล้านหนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

๑๒. การรับรองผลการฝึกอบรม

๑๒.๑ จะได้รับประกาศนียบัตรรับรองผลการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับสูง และมีสิทธิประดับเข็มเกียรตินิยม

๑๒.๒ จะต้องใช้เวลาในการเข้าฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของระยะเวลาการฝึกอบรมทั้งหมดจะได้รับประกาศนียบัตรออกให้โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๓. การวัดผลการเรียนรู้และการประเมินผลโครงการ

การวัดผลการเรียนรู้และการประเมินผลโครงการประกอบด้วย การสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม และประเมินผลการเรียนรู้ในช่วงการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบว่านักบริหารระดับสูงเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยใช้วิธี

๑๓.๑ ใช้แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยมีเนื้อหาครอบคลุมทุกหมวดวิชา

๑๓.๒ ใช้แบบสอบถามโดยนักบริหารระดับสูง เป็นผู้ให้ข้อมูลด้านต่างๆ ๓ ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิทยากร ด้านภาพรวมของการฝึกอบรม

๑๓.๓ ใช้แบบทดสอบในการประเมินสมรรถนะของนักบริหารระดับสูง

๑๓.๔ สังเกตและประเมินพฤติกรรมส่วนบุคคล และการทำงานร่วมกันในกิจกรรมต่างๆ ของนักบริหารระดับสูง โดยวิทยากรและเจ้าหน้าที่บริหารโครงการ

๑๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต นักบริหารระดับสูงร้อยละ ๑๐๐ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับสูง

ผลลัพธ์ นักบริหารระดับสูงร้อยละ ๘๐ สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ทักษะที่สร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นผู้นำมืออาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถยกระดับคุณภาพงานและขับเคลื่อน การปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑๕. รายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรม

ช่วงที่ ๑ จำนวน ๔ วัน

การปฐมนิเทศ ชี้แจงหลักสูตร กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต (๔ วัน)

ช่วงที่ ๒ จำนวน ๓๒ วัน (๑๙๒ ชั่วโมง)

หมวดที่ ๑ ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ (๕๑ ชั่วโมง)

หมวดที่ ๒ การสร้างทัศนคติและการทำงานเชิงบูรณาการ (๑๕ ชั่วโมง)

หมวดที่ ๓ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการภาคการเกษตร (๑๘ ชั่วโมง)

หมวดที่ ๔ การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาสู่การปฏิบัติ (๕๔ ชั่วโมง)

หมวดที่ ๕ การนำเสนอผลงาน กรณีศึกษา การปัจฉิมนิเทศ การสอบวัดความรู้ และประเมิน (๓๖ ชั่วโมง)

ช่วงที่ ๓ จำนวน ๔ วัน

การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์

การศึกษาวิเคราะห์ชุมชน (Social Lab) ๑ ครั้ง

๔ วัน

รวมทั้งสิ้น ๔๐ วัน